

BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
CỤC THỦY SẢN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập-Tự do-Hạnh phúc

Số: /TS-NTTS

Hà Nội, ngày tháng 4 năm 2024

V/v tăng cường quản lý nuôi cá lồng bè
trên sông, hồ chứa nước ngọt

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực
thuộc trung ương có nuôi cá lồng bè trên sông, hồ chứa nước ngọt.

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng Thủy văn Quốc gia, hiện tượng El Nino kéo dài từ năm 2023 đến hết tháng 4/2024 làm mực nước trên các sông, hồ giảm mạnh, ảnh hưởng đến hoạt động nuôi thủy sản lồng bè. Bên cạnh đó, kết quả quan trắc, cảnh báo môi trường vùng nuôi cá lồng bè trên sông, hồ chứa tại một số tỉnh trọng điểm năm 2023 cho thấy một số thông số môi trường có giá trị vượt giới hạn cho phép bao gồm: Coliform, N-NO₂⁻, COD, Chlorophyll a, N-NH₄⁺, P-PO₄³⁻, chất lượng môi trường có xu hướng ô nhiễm. Đặc biệt vào giai đoạn chuyển mùa, các yếu tố môi trường biến động mạnh kết hợp hiện tượng với mưa/lũ gây ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển của thủy sản nuôi. Một số vùng nuôi cần đặc biệt lưu ý: như trên sông Đuống, sông Thái Bình (Bắc Ninh, Hải Dương); sông Lô, sông Gâm (Hà Giang, Tuyên Quang, Phú Thọ...), sông Cái Vừng (An Giang); sông La Ngà (Đồng Nai); sông Cà Và (Bà Rịa - Vũng Tàu) và một số sông ở khu vực miền Trung, Nam Bộ... thường xảy ra hiện tượng cá nuôi lồng bè chết hàng loạt.

Để hạn chế thấp nhất thiệt hại cho người nuôi, thúc đẩy phát triển nuôi thủy sản lồng bè trên sông, hồ chứa nước ngọt, Cục Thủy sản đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có nuôi cá lồng bè nước ngọt chỉ đạo các đơn vị chức năng liên quan triển khai ngay một số nội dung, cụ thể như sau:

1. Hướng dẫn, tuyên truyền, vận động người nuôi thực hiện đăng ký nuôi lồng bè theo Điểm 14, Điều 1 "Sửa đổi bổ sung Điều 36", Nghị định 37/2024/NĐ-CP ngày 04/4/2024.

2. Chủ động phối hợp với cơ quan chức năng, chuyên môn của địa phương thực hiện tốt công tác quan trắc, cảnh báo môi trường; tuân thủ các khuyến cáo tại các bản tin thông báo kết quả quan trắc môi trường của Viện Nghiên cứu Nuôi trồng Thủy sản I, II, III, Trung tâm Khảo nghiệm, Kiểm nghiệm và Kiểm định Nuôi trồng thủy sản và các hướng dẫn kỹ thuật kèm theo; làm tốt công tác kiểm soát, phòng ngừa, giảm thiểu các nguồn gây ô nhiễm môi trường từ hoạt động nuôi cá lồng bè; tăng cường kiểm soát, phát hiện và xử lý các nguồn xả thải tại các vùng nuôi.

3. Chủ động xây dựng quy trình kỹ thuật hướng dẫn nuôi cá lồng bè trên sông, hồ chứa nước ngọt; tổ chức rà soát, bố trí lồng bè nuôi phù hợp, đúng quy hoạch, kế hoạch đã được phê duyệt của địa phương.

4. Quản lý nuôi cá lồng bè trên sông, hồ chứa nước ngọt

a) Cử cán bộ có chuyên môn hướng dẫn cho người nuôi tại địa phương các biện pháp kỹ thuật quản lý vùng nuôi, cụ thể:

- Giống thả nuôi phải đảm bảo chất lượng, có nguồn gốc rõ ràng, được kiểm dịch bởi cơ quan thú y theo quy định;

- Bổ sung Vitamin, khoáng, vi chất vào khẩu phần ăn của thủy sản nuôi để nâng cao sức đề kháng với diễn biến tiêu cực của dịch bệnh và môi trường. Thường xuyên treo túi vôi ở lồng nuôi để khử trùng, cải thiện môi trường nuôi;

- Chuẩn bị sẵn máy bơm, máy tạo oxy tươi và đầu tạo vi bọt khí, nguyên, nhiên, vật liệu để sẵn sàng ứng phó khi môi trường nuôi diễn biến xấu. Thường xuyên theo dõi diễn biến môi trường nước nuôi, nhất là vào sáng sớm, chiều tối. Sớm phát hiện những biến động môi trường ảnh hưởng xấu đến thủy sản nuôi và kịp thời xử lý.

b) Theo dõi sát thông tin thị trường để thu hoạch vào thời điểm thích hợp; Tổ chức xây dựng chuỗi liên kết sản phẩm thủy sản chất lượng, an toàn, truy xuất được nguồn gốc; Lấy người dân làm trung tâm, có sự kết nối giữa các cấp lãnh đạo, quản lý với đơn vị nghiên cứu, cộng đồng doanh nghiệp, các tổ chức nghề nghiệp để tạo ra giá trị gia tăng trong từng công đoạn; Có các giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác và người nuôi để giảm giá thành, nâng cao hiệu quả, thúc đẩy tiêu thụ trong nước.

c) Quản lý tốt chất lượng giống, thức ăn thủy sản, sản phẩm xử lý môi trường nuôi trồng thủy sản. Tổ chức thanh kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật trong nuôi trồng thủy sản, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm (nếu có) và công khai kết quả xử lý theo quy định.

d) Thực hiện các biện pháp phòng, trị bệnh trên thủy sản nuôi theo hướng dẫn tại Thông tư 04/2016/TT-BNNPTNT ngày 10/6/2016 quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật thủy sản.

5. Đa dạng hoá các hình thức tuyên truyền để kịp thời truyền tải thông tin về dự báo thời tiết, diễn biến thủy triều, kết quả quan trắc môi trường tới người nuôi nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại.

6. Tham mưu trình cấp có thẩm quyền xây dựng đề án/chương trình/kế hoạch phát triển nuôi cá lồng bè theo hướng kinh tế hợp tác và chuỗi liên kết sản xuất bền vững (hợp tác xã, tổ hợp tác...).

7. Tại thời điểm này, tại tỉnh Hải Dương đang xảy ra hiện tượng cá nuôi lồng bè bị chết. Nhận định nguyên nhân ban đầu do biến động môi trường (hàm lượng oxy hoà tan thấp, nồng độ khí độc cao vượt giới hạn cho phép) làm suy giảm sức đề kháng trên cá nuôi, là cơ hội cho tác nhân gây bệnh xâm nhập, cần triển khai ngay một số nội dung, cụ thể như sau:

- Thu gom toàn bộ xác cá chết lên bờ xử lý vôi bột và chôn lấp để tránh ô nhiễm môi trường; tuyên truyền người dân không sử dụng cá chết để ăn, chế biến làm thực phẩm cho người hoặc gia súc;

- Vệ sinh sát trùng toàn bộ lưới lồng, dụng cụ nuôi bằng thuốc sát trùng; treo túi vôi xung quanh lồng nuôi, tạo điều kiện trao đổi nước giữa trong và ngoài lồng nuôi;

- Phối hợp với các đơn vị có chức năng liên quan tiếp tục lấy mẫu nước, mẫu trầm tích và mẫu cá; rà soát, phát hiện và xử lý các nguồn xả thải tại các vùng nuôi cá lồng bè để xác định chính xác nguyên nhân gây chết trên cá nuôi lồng bè;

- Dừng thả nuôi đến khi có kết quả phân tích chính xác của cơ quan chuyên môn và điều kiện môi trường cho phép;

- Tiếp tục thông kê chính xác số lồng, khối lượng cá thiệt hại để làm căn cứ đề xuất hỗ trợ cho người nuôi theo quy định tại Nghị định 02/NĐ-CP ngày 09/01/2017 của Chính phủ về cơ chế, chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp để khôi phục sản xuất vùng bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh;

- Sử dụng thức ăn đảm bảo chất lượng; bổ sung vitamin và khoáng vào thức ăn nhằm tăng sức đề kháng cho cá nuôi. Giảm hoặc ngừng cho ăn khi điều kiện thời tiết, môi trường vùng nuôi bất lợi;

- Che nắng cho lồng nuôi bằng lưới lan (màu đen) 2 lớp. Đối với vùng có nguy cơ gây chết cá cao nên di chuyển lồng bè đến nơi có điều kiện môi trường phù hợp cho sinh trưởng và phát triển của cá nuôi.

Cục Thủy sản đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tổ chức triển khai, báo cáo kết quả định kỳ hoặc đột xuất về Cục Thủy sản (qua Phòng Nuôi trồng thủy sản, số 10, Nguyễn Công Hoan, Ba Đình, Hà Nội; email nnts@mard.gov.vn) để phối hợp xử lý, tổng hợp báo cáo Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiên (để b/c);
- PCTr Nhữ Văn Cần (để p/h chỉ đạo);
- Cục Thú y (để p/h);
- Viện NCNTTS I, II, III (để p/h);
- Chi cục TS/Chăn nuôi, Thú Y và TS các tỉnh/tp;
- Phòng Giống và TĂTS;
- Trung tâm KNKNKĐ NTTS;
- TTTT Thủy sản (website);
- Lưu: VT, NTTS.

CỤC TRƯỞNG

Trần Đình Luân